

ENERGY EFFICIENCY WATCH

Πολιτικές Ενεργειακής Απόδοσης στην Ευρώπη

Ανάλυση των Εθνικών Σχεδίων Ενεργειακής Απόδοσης
και των Πολιτικών στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. 2014

Έκθεση Χώρας

Ελλάδα

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Κύρια Σημεία και Προτάσεις

Η έκθεση αυτή είναι μία από τις 28 Εκθέσεις Χώρας που εκδόθηκαν το 2015 από το πρόγραμμα Energy Efficiency Watch (EEW). Εξετάζει

- 1) τις αλλαγές σε πολιτικές που υλοποιήθηκαν από το 2011 από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. (ΚΜ) και των σχεδίων τους, με βάση τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (ΕΣΔΕΑ) που εκδόθηκαν το 2014 και άλλων επίσημων εγγράφων, καθώς και
- 2) την ανατροφοδότηση που ελήφθη από την ποσοτική δημοσκόπηση και από συνεντεύξεις ειδικών για την πραγματική εικόνα της αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικών (βλέπε περισσότερα στη διεύθυνση www.energy-efficiency-watch.org).

Με βάση αυτά τα αποτελέσματα, κάνει προτάσεις για την περεταίρω βελτίωση των τομεακών και συνολικών πολιτικών ενεργειακής απόδοσης στην Ελλάδα.

Επισκόπηση των Ευρημάτων

Με βάση τον έλεγχο του ΕΣΔΕΑ και τις απόψεις των Ελλήνων ειδικών, η Ελλάδα έχει σχετικά κάνει μικρή πρόοδο μετά το δεύτερο ΕΣΔΕΑ. Ένα ποσοστό της τάξεως του 84% των ειδικών που ερωτήθηκαν νομίζουν ότι καμία ή μόνο λίγες επιπλέον πολιτικές εισήχθησαν τα τελευταία τρία έτη και σχεδόν τρία τέταρτα των ειδικών αξιολογούν την φιλοδοξία της Ελλάδας χαμηλή ή φιλόδοξη μόνο σε λίγους τομείς.

Το Υπουργείο Ενέργειας είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας για νόμους και κανονισμούς σχετικά με την ενεργειακή απόδοση. Ωστόσο, με την οικονομική κρίση, το πολιτικό κέντρο βάρους μετατοπίστηκε μακριά από την ενεργειακή απόδοση. Οι τοπικές αρχές είναι προετοιμασμένες να υλοποιήσουν πολιτικές και προγράμματα ενεργειακής απόδοσης και προάγουν περισσότερο τις πράσινες και βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) είναι υπεύθυνο για την πληροφόρηση και τα έργα επίδειξης και μεσολαβεί για τα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ε.Ε. Ωστόσο, το ΚΑΠΕ δεν έχει δικά του χρηματοδοτικά προγράμματα και αντιμετώπισε περικοπές στον προϋπολογισμό του.

Η κρίση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στον οικιακό τομέα. Παρόμοια, η μείωση της οικονομικής δραστηριότητας στους τομείς των υπηρεσιών και της βιομηχανίας προκάλεσε χαμηλότερες ενεργειακές απαιτήσεις. Η μείωση αυτή στην ενεργειακή κατανάλωση συμβάλει στην επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης του Άρθ. 3, παρά τις σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις, όπως η ενεργειακή πενία. Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι ανίκανο να πληρώσει τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και καυσίμων, οδηγώντας στην υποθέρμανση των νοικοκυριών. Η ενεργειακή απόδοση, λοιπόν, έχει τώρα γίνει ένα κοινωνικό πρόβλημα και πρόκληση για την Ελλάδα.

Ενώ είναι ασαφές σε πιο επίπεδο η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας έχει προκληθεί από τη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας ή από τη νομοθεσία της ενεργειακής απόδοσης, για τους Έλληνες ειδικούς, η κρίση είναι η κύρια κινητήρια δύναμη που κρύβεται πίσω από τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης. Η πλειοψηφία των ειδικών (84%) επίσης πιστεύει ότι η Ελλάδα δεν θα μπορέσει να εκπληρώσει την υποχρέωσή της, δηλ. όλα τα καινούρια κτίρια να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας (nZEB) μέχρι το 2020. Η Ελλάδα έχει εισάγει τους «Πράσινους Επιθεωρητές», οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK). Όλα τα κτίρια προς πώληση ή ενοικίαση πρέπει να είναι πιστοποιημένα από έναν Έλληνα Επιθεωρητή. Ένας κατάλογος των εγγεγραμμένων ελεγκτών κτιρίων και πιστοποιητών είναι διαθέσιμος. Στον οικιακό τομέα, σημαντική χρήση της κατασκευαστικής χρηματοδότησης έχει γίνει για την ανακαίνιση των κτιρίων τα τελευταία χρόνια. Περισσότερα από 100.000 οικίες έχουν ανακαινιστεί.

Τομεακή Πρόοδος

Η τομεακή πρόοδος των πολιτικών είναι όπως παρακάτω:

- Το **κυβερνητικό πλαίσιο** ενεργειακής απόδοσης είχε παραμείνει σε μεγάλο μέρος χωρίς αλλαγή από το 2012 και η υλοποίηση του Άρθ. 3 της ΟΕΑ βασίζεται σε εναλλακτικά μέτρα. Η μοναδική σημαντική προσθήκη αφορά μέτρα για υποστήριξη της προόδου των Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης μέσω της ανάπτυξης μίας βασικής σύμβασης και την απομάκρυνση κανονιστικών και μη εμποδίων.
- Παρόλο που ο **δημόσιος τομέας** έλαβε βαθμό πάνω από το μέσο όρο στον προηγούμενο έλεγχο ΕΣΔΕΑ, η έλλειψη χρηματοδότησης είναι η κύρια πρόκληση για την ενεργειακή απόδοση σε αυτόν τον τομέα. Διατάξεις για τα συστήματα διαχείρισης ενέργειας εφαρμόστηκαν στον δημόσιο τομέα και μία Διυπουργική Επιτροπή για τις Δημόσιες Συμβάσεις δημιουργήθηκε. Ωστόσο, η πλειοψηφία των δημόσιων κτιρίων είναι ενοικιασμένα, γεγονός που παρουσιάζει ένα σημαντικό εμπόδιο για την ανακαίνιση τους. Ένα οικονομικό πρόγραμμα για την ανακαίνιση των οικιακών κτιρίων υπάρχει, είναι το Πρόγραμμα SEH. Ωστόσο, η χρηματοδότηση των ενεργειακών ελέγχων έχει τερματιστεί. Το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα της Ε.Ε. «BUILD UP Skills» έχει υλοποιηθεί για την ενίσχυση της εκπαίδευσης και των προσόντων του δυναμικού στον κτιριακό τομέα. Η ελληνική κυβέρνηση συνεργάζεται με μία επιτροπή ειδικών για να μεταδώσουν την αναδιατύπωση της ΟΕΑΚ.
- Οι οδηγίες της Ε.Ε. υιοθετούνται για να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση των **οικιακών συσκευών**. Επιπλέον, σχέδια υπάρχουν για σταδιακή αντικατάσταση όλων των υφισταμένων τελικών μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος από έξυπνους μετρητές. Επίσης, η εγκατάσταση των συστημάτων τηλεμέτρησης για μεγάλους καταναλωτές χαμηλής τάσης αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2015. Καμία πολιτική για την ενημερότητα των καταναλωτών ή εκπαίδευση δεν υπάρχει.
- Νέα οικονομικά κίνητρα για επενδύσεις υλοποιήθηκαν στον **τομέα της βιομηχανίας**. Ανάμεσα σε αυτές είναι προγράμματα ενδυνάμωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Επίσης, μερικές ενέργειες έρευνας ξεκίνησαν.
- Μεγάλη πρόοδος σημειώθηκε στον **τομέα μεταφορών** πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Μία μεγάλη εξέλιξη στις δημόσιες μεταφορές συνεχίστηκε μέχρι το 2009. Ειδικά η πόλη των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης επένδυσε στις γραμμές των μετρό τους και στις δύο πόλεις οι τιμές για δημόσιες μεταφορές έχουν μειωθεί. Λόγω της οικονομικής κρίσης, σημειώνεται μικρότερη χρήση των αυτοκινήτων στην Ελλάδα. Στον **τομέα μεταφορών**, πολλές πρωτοβουλίες για κίνητρα συνεχίζονται για την ανανέωση του στόλου οχημάτων. Πρόσθετα ευνοϊκά φορολογικά κίνητρα και επιδοτήσεις για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων έχουν υλοποιηθεί. Ωστόσο, σημεία επαναφόρτισης λείπουν. Καμπάνιες πληροφόρησης και εννμερότητας υπάρχουν.

Προτάσεις

Περαιτέρω βελτιώσεις στο πακέτο πολιτικών θα μπορούσαν να είναι οι ακόλουθες:

- Σε σχέση με το **κυβερνητικό πλαίσιο**, θα είναι πολύ σημαντικό να τοποθετηθεί η ενεργειακή απόδοση στο πρόγραμμα του Υπουργείου Ενέργειας, με σαφή μέτρα για την επίτευξη των στόχων του Άρθ. 7 της ΟΕΑ. Επιπλέον, οι εργασίες των τοπικών αρχών θα πρέπει να υποστηρίζονται είτε από εθνικό επίπεδο είτε με τη βοήθεια των ταμείων διάρθρωσης της Ε.Ε. Με ένα οικονομικό πακέτο, νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν για να αυξήσουν την ικανότητα των τοπικών αρχών.
- Για τον **δημόσιο τομέα**, συνιστάται η εισαγωγή ενός χρηματοδοτικού προγράμματος για δημόσια κτίρια ώστε να πραγματοποιηθεί ο στόχος ανακαίνισης της τάσεως του 3%. Επιπλέον, ένας μηχανισμός παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης των εθνικών κανονισμών και προτύπων απόδοσης θα πρέπει να συσταθεί για την αξιολόγηση των ενεργειών. Επί του παρόντος, υπάρχει μία έλλειψη τεχνογνωσίας και ικανοτήτων στον δημόσιο τομέα. Εργαστήρια

επαγγελματικής κατάρτισης και ικανοτήτων θα μπορούσαν να βελτιώσουν αυτήν την κατάσταση.

- Μονάδες συμπαραγωγής δεν επιτρέπονται στα οικιακά κτίρια. Μία αλλαγή στη νομοθεσία θα βοηθούσε στην πραγματοποίηση μεγαλύτερης ενεργειακής εξοικονόμησης στον **κτιριακό τομέα** και πιθανώς να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας.
- Στον **τομέα βιομηχανίας και στον τριτογενή τομέα**, ένα πρόγραμμα για πετυχημένα έργα επίδειξης και ενημερωτικές εκστρατίες χρειάζονται για να δώσουν κίνητρα τους παράγοντες για ενεργειακή απόδοση. Επιπλέον, οι στόχοι ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να καθορίζονται για εταιρίες ώστε να υπάρχουν κίνητρα στην αποδοτική χρήση της ενέργειας.
- Στον **τομέα μεταφορών**, οι επενδύσεις στις υποδομές (δρόμοι, μετρό, σιδηρόδρομοι, αεροδρόμιο) έχουν γίνει. Για τη βελτίωση της απόδοσης των υποδομών μεταφοράς, η κυβέρνηση θα πρέπει να αναπτύξει μία σαφή στρατηγική μεταφορών με ένα μακροπρόθεσμο όραμα που θα προάγει την αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών.

Βελτιώσεις Πολιτικών σύμφωνα με Επίσημα Έγγραφα

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει 1) τις πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011 στην Ελλάδα και 2) τις αλλαγές πολιτικών μετά το 2011. Οι πολιτικές παραθέτονται ως αποτέλεσμα ενός ελέγχου εγγράφων. Πρωταρχικά, ο έλεγχος έλαβε υπόψη το δεύτερο και τρίτο ΕΣΔΕΑ καθώς και τα Άρθρα 4, 5 και 7 της Οδηγίας Ενεργειακής Απόδοσης για να επιτευχθούν ουσιαστικά αποτελέσματα. Η βάση δεδομένων Odyssee Mure είναι μία πολύτιμη πηγή πληροφοριών. Ανάλογα με την ποιότητα των πληροφοριών που δίνονται σε αυτά τα επίσημα έγγραφα, οι πολιτικές αναλύονται σύμφωνα με το αν συνεχίζονται, έχουν εγκαταλειφθεί / αποδυναμωθεί ή βελτιωθεί. Δεν ήταν δυνατό να αξιολογηθεί το πόσο καλά αυτές οι πολιτικές υλοποιήθηκαν και ποια αποτελέσματα κατάφεραν να επιτύχουν. Οι αλλαγές στον σχεδιασμό πολιτικής εμφανίζονται με τα παρακάτω σύμβολα:

- ○ σημαίνει ότι το μέτρο συνεχίζεται χωρίς σημαντικές αλλαγές,
- ✓ εμφανίζει ότι η πολιτική είναι καινούρια,
- X παρουσιάζει μία πολιτική που έχει εγκαταλειφθεί,
- ☒ δείχνει ότι η πολιτική συνεχίζεται και δεν έχει αποδυναμωθεί σημαντικά,
- ☑ δείχνει ότι μία πολιτική συνεχίζεται και ότι έχει αποδυναμωθεί σημαντικά.

Πρωταρχικό Πλαίσιο Διακυβέρνησης Ενεργειακής Απόδοσης

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Μακροπρόθεσμοι στόχοι της Ε.Α. και στρατηγική	<ul style="list-style-type: none"> • Κανένας μακροπρόθεσμος στόχος δεν αναφέρεται εκτός από την αναφορά στους στόχους Ε.Α. για το 2020 • Ανάπτυξη ενός συστήματος πληροφόρησης για έλεγχο της Ε.Ε. συμπεριλαμβάνει στατιστικές βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη της εθνικής πολιτικής για την βελτίωση της Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με τη δημιουργία μακροπρόθεσμων στόχων • ○ Ανάπτυξη ενός συστήματος πληροφόρησης για έλεγχο Ε.Α. περιλαμβάνει στατιστικές βάσεις δεδομένων συνεχίζεται

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Συμμετοχή μη κυβερνητικών παραγόντων και παραγόντων αγοράς, και και υποεθνικών αρχών	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα «Χτίζοντας το μέλλον» βασίζεται σε εθελοντικές συμφωνίες μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την προώθηση ενεργειακής απόδοσης στα οικιακά και εμπορικά κτίρια • Ενσωματωμένος ενεργειακός προγραμματισμός από τους δήμους σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ενεργειακής Απόδοσης • Ενθάρρυνση για ενεργειακή απόδοση με συμβάσεις από ΕΥΕ μέσω νομικού πλαισίου 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με το πρόγραμμα «Building the future» • ○ Ενσωματωμένος ενεργειακός προγραμματισμός από τους δήμους σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ενεργειακής Απόδοσης • ○ Ενθάρρυνση για ενεργειακή απόδοση με συμβάσεις από ΕΥΕ μέσω νομικού πλαισίου
Οργανισμοί ενέργειας και οργανισμοί προστασίας κλίματος	<ul style="list-style-type: none"> • Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) είναι μία οικονομικά ανεξάρτητη δημόσια οντότητα με βασικό σκοπό την προαγωγή των τεχνολογικών εφαρμογών στα πεδία των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), Ορθολογικής Χρήσης Ενέργειας (ΟΧΕ) και Εξοικονόμηση Ενέργειας (ΕΕ) τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) συνεχίζει τη λειτουργία του
Χρηματοδότηση από Ε.Ε, για συνολικό συντονισμό και χρηματοδότηση των πολιτικών και μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> • Η πράσινη χρηματοδότηση έχει καθιερωθεί, η οποία επιδοτεί, μεταξύ άλλων, τις επενδύσεις και τα προγράμματα που σχετίζονται με τη βιώσιμη χρήση ενέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Η πράσινη χρηματοδότηση συνεχίζει να επιδοτεί επενδύσεις και προγράμματα που σχετίζονται με τη βιώσιμη χρήση ενέργειας
Πρόγραμμα υποχρέωσης από Ε.Ε, για συνολικό συντονισμό και χρηματοδότηση των πολιτικών και μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Ευνοϊκό πλαίσιο συνθηκών για υπηρεσίες ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> • Η λειτουργία, το μητρώο, ο κώδικας δεοντολογίας και άλλες σχετικές διατάξεις σχετικά με τις συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης διέπονται από τον Νόμο 3855 του 2010 • Σχέδια για πιλοτική υλοποίηση των έργων παρουσίασης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και η ανάπτυξη υπηρεσιών ενέργειας σε δημόσια κτίρια μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης • Σχέδια για την έκδοση βασικού ΠΕΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Σχετικά με τη λειτουργία, το μητρώο, τον κώδικα δεοντολογίας και άλλες σχετικές διατάξεις σχετικά με τις συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης • ✓ Υλοποίηση του προγράμματος για απομάκρυνση κανονιστικά και μη εμπόδια που αποτρέπουν το αποτέλεσμα των ΠΕΑ στον δημόσιο τομέα με την υποστήριξη και τον έλεγχο της υλοποίησης των έργων παρουσίασης • ✓ Ανάπτυξη ενός βασικού ΠΕΑ
Ενεργειακή φορολογία υψηλότερη από τις ελάχιστες απαιτήσεις της Ε.Ε.	<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικός φορολογικός συντελεστής για φυσικό αέριο και ηλεκτρικό ρεύμα είναι πάνω από τον ελάχιστο συντελεστή 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Συντελεστής για φυσικό αέριο και ηλεκτρικό ρεύμα δεν έχει αλλάξει
Υποστήριξη Ε&Α	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Δημόσιος Τομέας

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Στρατηγική δημόσιου τομέα	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία στρατηγική δεν επισημαίνεται για τον δημόσιο τομέα • Επιδοτούμενος ολοκληρωμένος ενεργειακός σχεδιασμός για δήμους εντός του Προγράμματος Ενεργειακής Απόδοσης (ή SAVE) 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Καμία πληροφορία σε εξελίξεις σχετικά με τη δημιουργία μιας στρατηγικής για τον δημόσιο τομέα • ○ Επέκταση του επιδοτούμενου ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού για δήμους εντός του Προγράμματος Ενεργειακής Απόδοσης II (ή SAVE II)
Σύναψη δημοσίων συμβάσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Καθιέρωση του «Πράσινου Γραφείου» που θα συντονίζει και θα υλοποιεί δημόσιες συμβάσεις • Ελάχιστες προϋποθέσεις ενεργειακής απόδοσης έχουν καθοριστεί για κάποιες οικιακές συσκευές και οχήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • ☒ Δημιουργία της Διυπουργικής Επιτροπής για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, ευθύνεται για τις συμβουλές/την εποπτεία της υλοποίησης των στόχων δημοσίων συμβάσεων • ○ Ελάχιστες προϋποθέσεις ενεργειακής απόδοσης για κάποιες οικιακές συσκευές και οχήματα

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Δημόσια κτίρια	<ul style="list-style-type: none"> • Νομικές διατάξεις για υποχρεωτικά συστήματα διαχείρισης ενέργειας (ΣΔΕ) σε όλα τα δημόσια κτίρια • Πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης για δημόσια κτίρια πρέπει αναρτάται σε περίοπτη θέση • Σχέδια για την υλοποίηση Πιλοτικών έργων που θα παρουσιάζουν βελτίωση και συμβάσεις με υπηρεσίες ενέργειας σε δημόσια κτίρια αρχίζοντας το 2012 • Υλοποίηση των μέτρων της Ε.Ε. σε δημόσια κτίρια συμπεριλαμβάνοντας υποχρεωτική αντικατάσταση των παλιών λαμπτήρων με ΣΠΗΘ και υποχρεωτικές εγκαταστάσεις για κεντρικά ηλιόθερμα συστήματα για κατανάλωση ζεστού νερού 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Υλοποίηση των συστημάτων διαχείρισης ενέργειας (ΣΔΕ) στον δημόσιο τομέα συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού ενός διαχειριστή ενέργειας σε κεντρικά και γενικά κυβερνητικά κτίρια για τη βελτίωση ενεργειακής απόδοσης • ○ Πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης για δημόσια κτίρια πρέπει αναρτάται σε περίοπτη θέση • ✓ Υλοποίηση του προγράμματος επιχορήγησης χρηματοδότησης σε έργα παρουσίασης με τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Δράσεων Εξοικονόμησης Ενέργειας σε καινούρια, υπό κατασκευή ή υφιστάμενα κτίρια, γυμναστήρια, πισίνες που ανήκουν στις τοπικές αρχές και σε δημοτικές επιχειρήσεις των τοπικών αρχών • ✓ Υλοποίηση χρηματοδότησης του προγράμματος πράσινων σκεπών για παρουσίαση τεχνικών, πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά των πράσινων σκεπών και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας • ✓ Υλοποίηση του Προγράμματος Βιοκλιματικού Ανασηματισμού Πόλεων που περιλαμβάνει βιοκλιματικές παρεμβάσεις σε δημόσια ανοικτών χώρων μεταξύ άλλων μειώνουν την ενεργειακή κατανάλωση για ψύξη-θέρμανση • ✓ Χρηματοδότηση και εγκατάσταση ΣΠΗΘ υψηλής απόδοσης σε δημόσια νοσοκομεία • ✓ Υλοποίηση έργων να περιλαμβάνουν ΕΑ σε κατασκευές σχολικών κτιρίων (μέσω του προγράμματος «Επιδεικτικά Βιοκλιματικά Σχολεία») ή να βελτιώνουν την ΕΑ σε υφιστάμενα σχολικά κτίρια (μέσω του προγράμματος «Βασικά έργα παρουσίασης για τη χρήση της ΑΠΕ και/ή των μέτρων ΕΑ σε υφιστάμενα δημόσια σχολικά κτίρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευση»)
Υποστήριξη Ε&Α	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Οικιακός τομέας - Κτίρια

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> Καθορισμός ΑΠΕΑ (ΚΕΝΑΚ) αλλά κανένας για οδικός χάρτης για τη σύσφιξη τους 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ΑΠΕΑ υπάρχουν
Άλλοι κανονισμοί	<ul style="list-style-type: none"> Σύνδεση της έκδοσης της κατασκευαστικής άδειας με την προϋπόθεση ότι 60% των αναγκών για ζεστό νερό στις οικίες καλύπτονται από ηλιοθερμικά συστήματα καθώς και υποβολή μίας έρευνας για ενεργειακή απόδοση για κάθε νέο ή υπάρχον κτίριο (πάνω από 50m²) στο οποίο διενεργείται μία πλήρης ανακαίνιση Νομικές διατάξεις σχετικά με την υποχρεωτική εγκατάσταση των ηλιοθερμικών συστημάτων σε νέα οικιακά κτίρια Νομικές διατάξεις για υποχρεωτικά συστήματα διαχείρισης ενέργειας σε κτίρια με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1000m² Εξορθολογισμός της διαδικασίας έγκρισης σχετικά με τις άδειες για την παραγωγή, εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων συμπαραγωγής 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Σύνδεση της έκδοσης μίας άδειας κατασκευών με την προϋπόθεση ηλιοθερμικών συστημάτων συνεχίζεται Νομικές διατάξεις σχετικά με την υποχρεωτική εγκατάσταση των ηλιοθερμικών συστημάτων σε νέα οικιακά κτίρια ○ Νομικές διατάξεις για υποχρεωτικά συστήματα διαχείρισης ενέργειας σε κτίρια με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1000m² ○ Εξορθολογισμός της διαδικασίας έγκρισης σχετικά με τις άδειες για την παραγωγή, εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων συμπαραγωγής
Επιχορήγηση, φορολογικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> Οικονομική υποστήριξη μέσου του προγράμματος «Εξοικονομώ κατ' οίκον» (άτοκο δάνειο και 15% ή 35% επιχορήγηση ανάλογα με την τάξη εισοδήματος) για μέτρα σε παλιά κτίρια (πριν το 1979) που ανήκουν σε άτομα ή οικογένειες που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια εισοδήματος Οικονομική προώθηση για ΣΠΗΘ μέσω επιχορηγήσεων 10% μείωση φόρου για έξοδα για παρεμβάσεις οικοδομικής αναβάθμισης μετά από ενεργειακή επιθεώρηση Φορολογικά κίνητρα εισοδήματος της τάξεως του 20% μείωσης των εσόδων των δαπανών για προώθηση τεχνολογίες ΕΑ Διατάξεις για επιχορήγηση και μειωμένο ΦΠΑ για υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών συστημάτων σε κτίρια 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Επέκταση της δημοσιονομικής προκοδότησης και της οικονομικής υποστήριξης μέσου του προγράμματος «Εξοικονομώ κατ' οίκον» σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα που κερδίζουν λιγότερα από 12.000 ευρώ ή 20.000 ευρώ αντίστοιχα με 30% άτοκο δάνειο και επιχορήγηση της τάξεως του 70% του κόστους επένδυσης ○ Οικονομική προώθηση του ΣΠΗΘ μέσω επιχορηγήσεων συνεχίζεται Χ Κατάργηση των απαλλαγών για τα έξοδα (π.χ. μειώσεις φόρου) για παρεμβάσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης ○ Καμία πληροφορία για εξελίξεις σχετικά με την παροχή επιχορήγησης και μειωμένο ΦΠΑ για υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών συστημάτων σε κτίρια ✓ Πρόβλεψη για κίνητρα μέσω αύξησης 10% του πιλοτικού δείκτη για τα κτίρια υψηλής απόδοσης ✓ Νομική διάταξη για το κόστος εργασιών και υλικών αναβάθμισης ενέργειας σε παράνομα κτίρια να συμψηφιστεί με μέχρι και 50% του προστίμου

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Οικονομικά όργανα	<ul style="list-style-type: none"> • Διατάξεις για δάνεια χαμηλού επιτοκίου για υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών συστημάτων σε κτίρια 	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Καμία πληροφορία για εξελίξεις σχετικά με δάνεια χαμηλού επιτοκίου για υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών συστημάτων σε κτίρια
Πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> • Υποχρεωτική έκδοση του ΠΕΑ για κάθε νέο και υπάρχον κτίριο (> 50m²), το οποίο βρίσκεται σε κατάσταση πλήρους ανακαίνισης ή πωλείται ή ενοικιάζεται για όλα τα κτίρια στον δημόσιο τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Υποχρεωτική έκδοση του ΠΕΑ για κάθε νέο και υφιστάμενο κτίριο (> 50m²), το οποίο βρίσκεται σε κατάσταση πλήρους ανακαίνισης ή πωλείται ή ενοικιάζεται για όλα τα κτίρια στον δημόσιο τομέα • ☒ Χρηματοδότηση για ενεργειακές επιθεωρήσεις και έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης για κτίρια που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Ενεργειακά Ευφυή Θεματικά Μουσεία Σχεδόν Μηδενικής Ενεργειακής Κατανάλωσης
Συμβουλές ενέργειας και έλεγχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμικό πλαίσιο που περιλαμβάνει διαδικασίες, προϋποθέσεις και κατευθυντήριες γραμμές για τη διεξαγωγή ενεργειακών ελέγχων έχει καθοριστεί • Χρηματοδότηση των ελέγχων ενέργειας της τάξεως του 60% του κόστους τους από το Πρόγραμμα Ενεργειακής Διαχειρίσισης • Υλοποίηση ενός προγράμματος που διαχειρίζεται το ΚΑΠΕ παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια σε ενεργειακούς ελέγχους σε κτίρια καθώς και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμικό πλαίσιο που περιλαμβάνει διαδικασίες, προϋποθέσεις και κατευθυντήριες γραμμές για τη διεξαγωγή ενεργειακών ελέγχων υπάρχει διαθέσιμο • ☐ Χρηματοδότηση των ελέγχων ενέργειας της τάξεως του 60% του κόστους τους από το Πρόγραμμα Ενεργειακής Διαχειρίσισης έχει τερματιστεί • Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με το πρόγραμμα που διαχειρίζεται το ΚΑΠΕ παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια σε ενεργειακούς ελέγχους σε κτίρια καθώς και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις
Όργανα πληροφόρησης για επενδυτές και χρήστες	<ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση για μερικές καμπάνιες πληροφόρησης και εκπαίδευσης πάνω στην ΕΑ, μεταξύ άλλων για το πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» • Δημιουργία ειδικού ιστοτόπου που θα παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες πάνω στην εξοικονόμηση ενέργειας σε τεχνικό, θεσμικό και οικονομικό επίπεδο • Νομοθεσία παρέχοντας κατευθύνσεις και υπολογιστικές μεθόδους για την κατανομή του κόστους θέρμανσης χώρου για συλλογικά οικιακά κτίρια 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία για εξελίξεις σχετικά με καμπάνιες πληροφόρησης και εκπαίδευσης για ΕΑ • ☐ Ιστότοπος για να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες πάνω στην εξοικονόμηση ενέργειας σε τεχνικό, θεσμικό και οικονομικό επίπεδο • ☐ Νομοθεσία παρέχοντας κατευθύνσεις και υπολογιστικές μεθόδους για την τοποθέτηση κόστους θέρμανσης χώρου για συλλογικά οικιακά κτίρια
Έργα παρουσίασης	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση για καινοτόμα συστήματα σε κτίρια εντός του προγράμματος «Χτίζοντας το μέλλον» • Πιλοτική παρουσίαση για μονάδες πράσινης αστικής στέγασης εντός του προγράμματος «Πράσινες γειτονιές» με την αναβάθμιση τεσσάρων οικιακών κτιρίων σε nZEB 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με το πρόγραμμα «Χτίζοντας το μέλλον» • Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με την πιλοτική παρουσίαση έργων εντός του προγράμματος «Πράσινες γειτονιές»

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Μόρφωση και εκπαίδευση για επαγγελματίες δομικών κατασκευών	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓/X Υλοποίηση του έργου «BUILD UP Skills – Ελλάδα» που χρηματοδοτείται από την Ε.Ε., σκοπεύοντας στην προετοιμασία των υποχρεωτικών διαδικασιών για την εκπαίδευση και την απόκτηση προσόντων του δυναμικού του κατασκευαστικού τομέα, μέσω ανάπτυξης και ευρέως αποδοχής ενός Εθνικού Οδικού Χάρτη Προσόντων
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Οικιακός τομέας – Οικιακές Συσκευές

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση της Οδηγίας Οικολογικού Σχεδιασμού της Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υλοποίηση της Οδηγίας Οικολογικού Σχεδιασμού της Ε.Ε
Οικονομικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Επίπεδα ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση της Οδηγίας για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υλοποίηση της Οδηγίας για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε
Όργανα πληροφόρησης	<ul style="list-style-type: none"> Υποχρέωση της δημόσιας επιχείρησης ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) να παρέχει πληροφορίες για την εξοικονόμηση ενέργειας και των οικιακών συσκευών ΕΑ Υλοποίηση των καμπανιών πληροφόρησης για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα οφέλη των οικιακών συσκευών ενεργειακής απόδοσης και την ορθολογική χρήση ενέργειας Νομική διάταξη για τους παρόχους ενέργειας για να παρέχουν στους τελικούς χρήστες ατομικούς μετρητές που θα υποδεικνύουν την πραγματική τους ενεργειακή κατανάλωση (δηλ. έξυπνους μετρητές) και επιπλέον πληροφορίες για την εξοικονόμηση ενέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υποχρέωση της δημόσιας επιχείρησης ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) να παρέχει πληροφορίες για την εξοικονόμηση ενέργειας και των οικιακών συσκευών ΕΑ Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με τις καμπάνιες πληροφόρησης για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα οφέλη των οικιακών συσκευών ενεργειακής απόδοσης και την ορθολογική χρήση ενέργειας ○ Νομική διάταξη για τους παρόχους ενέργειας για να παρέχουν στους τελικούς χρήστες ατομικούς μετρητές που θα υποδεικνύουν την πραγματική τους ενεργειακή κατανάλωση (δηλ. έξυπνους μετρητές) και επιπλέον πληροφορίες για την εξοικονόμηση ενέργειας Σχέδια για σταδιακή αντικατάσταση όλων των υφισταμένων τελικών συστημάτων μέτρησης κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος με έξυπνους μετρητές, ώστε τουλάχιστον το 80% των υφισταμένων μετρητών θα έχουν αντικατασταθεί με μετρητές μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ✓ Εγκατάσταση συστήματος τηλεμέτρησης για μεγάλους καταναλωτές χαμηλής τάσης βρίσκεται σε εξέλιξη για ολοκλήρωση το 2015

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Μόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού λιανικού εμπορίου και άλλων παραγόντων της τροφοδοτικής αλυσίδας	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Βιομηχανία, Τριτογενής Τομέας και Γεωργία

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
ΑΠΕΑ και άλλα πρότυπα για εξοπλισμό, διαδικασία παραγωγής, προϊόντα	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση της Οδηγίας Οικολογικού Σχεδιασμού της Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υλοποίηση της Οδηγίας Οικολογικού Σχεδιασμού της Ε.Ε
Εξοικονόμηση ενέργειας και στόχοι δράσης για ατομικές εταιρίες	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Συστήματα διαχείρισης ενέργειας και άλλες υποχρεώσεις	<ul style="list-style-type: none"> Πρωώθηση (μέσω οικονομικής βοήθειας, συμβουλευτικής και τεχνικής βοήθειας) των εθελοντικών συμφωνιών στον τομέα της βιομηχανίας με στόχο την επίτευξη εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος και θερμικής ενέργειας με ορθολογική χρήση ενέργειας, εγκατάσταση εξοπλισμού ενεργειακής απόδοσης και διάσπασης της διαδικασίας παραγωγής Υποχρεωτική εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας σε όλα τα κτίρια με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1000m² Υποχρεωτική εγκατάσταση των κεντρικών ηλιοθερμικών συστημάτων για οικιακό ζεστό νερό και θέρμανση-ψύξη σε κτίρια του τριτογενούς τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Προώθηση (μέσω οικονομικής βοήθειας, συμβουλευτικής και τεχνικής βοήθειας) εθελοντικών συμφωνιών με τον τομέα βιομηχανίας συνεχίζεται ○ Υποχρεωτική εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας σε όλα τα κτίρια με επιφάνεια μεγαλύτερη από 1000m² ○ Υποχρεωτική εγκατάσταση των κεντρικών ηλιοθερμικών συστημάτων για οικιακό ζεστό νερό και θέρμανση-ψύξη σε κτίρια του τριτογενούς τομέα

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Οικονομικά κίνητρα και επένδυση	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση ενός 4ετούς προγράμματος ανάπτυξης για την προώθηση επενδύσεων στις βιομηχανικές περιοχές/δημιουργία πράσινα επιχειρησιακά πάρκα Πρόβλεψη για χρηματοδότηση για την αγορά και την εγκατάσταση καινούριων περιβαλλοντολογικά φιλικών μοντέρνων μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού και εγκαταστάσεις μέσω του προγράμματος «Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα, Εφοδιαστική αλυσίδα, Τρόφιμα, Ποτά» Υλοποίηση του προγράμματος «Πράσινη επιχείρηση» με στόχο μεταξύ άλλων τη μείωση του αποτυπώματος και ιδιαίτερα του περιβαλλοντολογικού αποτυπώματος των κατασκευαστικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη και εμπορία «πράσινων» προϊόντων και υπηρεσιών Ψήφιση του Νόμου 3908/2011 «Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την Οικολογική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή» για την ενίσχυση οικονομικής υποστήριξης σε επενδύσεις για την προώθηση της πράσινης οικονομίας 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης για την προώθηση επενδύσεων στις βιομηχανικές περιοχές/δημιουργία πράσινα επιχειρησιακά πάρκα ○ Το πρόγραμμα « Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα, Εφοδιαστική αλυσίδα, Τρόφιμα, Ποτά » συνεχίζεται ○ Πρόγραμμα «Πράσινη επιχείρηση » συνεχίζεται ✓ Πρόβλεψη για την υποστήριξη των επενδύσεων σε καινοτομίες, τεχνολογία περιβάλλοντος και πληροφορίας που γίνονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσω του προγράμματος «Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης, Τουρισμού, Εμπορίου - Υπηρεσιών» ✓ Υλοποίηση του προγράμματος «Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης επιχειρήσεων σε Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ) και Επιχειρηματικά Πάρκα» με στόχους μεταξύ άλλων τη μείωση της έντασης της χρήσης ενέργειας σε οργανισμούς με υψηλό λειτουργικό κόστος ✓ Πρόβλεψη για επιχορήγηση κεφαλαίων, έντοκη επιχορήγηση σε δάνεια, εγγυήσεις για τη λήψη τραπεζικής χρηματοδότησης, ή ένα συνδυασμό σε κατασκευαστικές επιχειρήσεις να βελτιώσουν την ενεργειακή τους απόδοση μέσω του προγράμματος «Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων»
Οικονομική υποστήριξη για συμβουλές ενέργειας και ελέγχους	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση ενός προγράμματος που διαχειρίζεται το ΚΑΠΕ παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια σε ενεργειακούς ελέγχους σε κτίρια καθώς και σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις Χρηματοδότηση των ελέγχων ενέργειας της τάξεως του 60% του κόστους τους από το Πρόγραμμα Ενεργειακής Διαχειριστικής 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με το πρόγραμμα που διαχειρίζεται το ΚΑΠΕ παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια σε ενεργειακούς ελέγχους σε κτίρια καθώς και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις Χ Χρηματοδότηση των ελέγχων ενέργειας της τάξεως του 60% του κόστους τους από το Πρόγραμμα Ενεργειακής Διαχειριστικής έχει τερματιστεί ✓ Πρόβλεψη για χρηματοδότηση για υλοποίηση ελέγχων ενέργειας μέσω του προγράμματος «Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων»
Επισήμανση ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση της Οδηγίας για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση της Οδηγίας για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε συνεχίζεται

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> • Αρκετές ενέργειες ξεκίνησαν από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και χρηματοδοτήθηκαν από το Εθνικό Πλαίσιο Στρατηγικής Αναφοράς 2007-2013: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ενέργεια « ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2011 - Συμπράξεις Παραγωγικών και Ερευνητικών Φορέων σε Εστιασμένους Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς Τομείς » ○ Ενέργεια «EXCELLENCE» 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Κάμποσες ενέργειες ξεκίνησαν από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και χρηματοδοτήθηκαν από το Εθνικό Πλαίσιο Στρατηγικής Αναφοράς 2007-2013: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ενέργεια «EXCELLENCE II» ○ Ενέργεια «Πρόγραμμα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΠΑΒΕΤ) 2013»

Τομέας Μεταφορών

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Όργανα προγραμματισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Μεταρρύθμιση του συστήματος ΜΜΜ και αύξηση του μεριδίου των συγκοινωνιών από 26,6% (2008) σε 35% (2016): με κύριες ολοκληρωμένες δράσεις στην περιοχή της Αθήνας, όπως: υλοποίηση του προγραμματισμού πορείας ΜΜΜ συνδέοντας νέες διαδρομές στις υφιστάμενες, E&A. Δράσεις στο στάδιο προγραμματισμού για όλα τα κέντρα πόλεων: π.χ. αξιοπιστία των ΜΜΜ με τη χρήση έξυπνων συστημάτων ελέγχου + διαχείρισης, σύνδεσης υφιστάμενων ΜΜΜ μεταξύ των διαφόρων μέσων και περιοχών, έξυπνων εισιτηρίων, συστημάτων ακύρωσης, ποιότητας υπηρεσιών παρακολούθησης / χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα ΕΕ, το οποίο επιτρέπει στις τοπικές αρχές να μεταρρυθμίσουν το σύστημα ΜΜΜ • 3^ο πλαίσιο κοινοτικής υποστήριξης 2000-2008, δράσεις μέχρι 2016: νέες υποδομές για την οδική κυκλοφορία, δημιουργία νέων λωρίδων λεωφορείων, εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων φωτεινής σηματοδότησης για τα ΜΜΜ, εκσυγχρονισμό + επέκταση σιδηροδρομικού δικτύου, νέο μετρό στη Θεσσαλονίκη, εγκατάσταση ΑΠΕ σε δημοτικά απομακρυσμένα σημεία υπηρεσιών μεταφορών (στάσεις, εκδοτήρια εισιτηρίων, σταθμάρες κ.τ.λ. • Ανάπτυξη σχεδίων αστικών μετακινήσεων από το 2011 για βασικά κέντρα πόλεων: χρηματοδότηση για έρευνες αστικών μετακινήσεων με προϋπολογισμό 100 εκατομμύρια ευρώ/έτος 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Ανασχηματισμός του συστήματος ΜΜΜ και αύξηση της κατανομής της συγκοινωνίας από 26,6 % (2008) σε 35% (2016): • ○ 3^ο πλαίσιο κοινοτικής υποστήριξης: οι παρακάτω δράσεις θα ολοκληρωθούν μέχρι το 2016: / <u>δράσεις μέχρι 2016:</u> νέες υποδομές για την οδική κυκλοφορία, δημιουργία νέων λωρίδων λεωφορείων, εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων φωτεινής σηματοδότησης για τα ΜΜΜ, εκσυγχρονισμό + επέκταση σιδηροδρομικού δικτύου, νέο μετρό στη Θεσσαλονίκη, εγκατάσταση ΑΠΕ σε δημοτικά απομακρυσμένα σημεία υπηρεσιών μεταφορών (στάσεις, εκδοτήρια εισιτηρίων, σταθμάρες κ.τ.λ. • ○ Ανάπτυξη σχεδίων αστικών μετακινήσεων

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Όργανα ρύθμισης	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιες συμβάσεις: 600 καινούρια λεωφορεία για MMM/ νόμος για μέτρα βελτίωσης ΕΑ για δημόσιους στόλους: αντικατάσταση των παλιών, βαριών οχημάτων, αναλογία καθαρών οχημάτων, κριτήρια επιλογής ΕΑ για διαδικασία δημόσιων συμβάσεων, μετατροπή βαριών οχημάτων με τη χρήση υψηλών μειγμάτων βιοντίζελ, εγκατάσταση φίλτρων σωματιδίων πετρελαίου, μετατροπή οχημάτων βενζίνης σε υγραέριο και βιοκαύσιμο NPG • Οικολογική επισήμανση για εκκινήσεις οχημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Δημόσιες συμβάσεις: 600 καινούρια λεωφορεία για MMM/ νόμος για μέτρα βελτίωσης ΕΑ για δημόσιους στόλους • ☐ Οικολογική επισήμανση για αυτοκίνητα
Οικονομικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> • Τέλη κυκλοφορίας συνδεδεμένα με τις εκπομπές CO₂ από το 2010 • Φορολογικά κίνητρα για οχήματος εναλλακτικής τεχνολογίας (φυσικό αέριο, υβριδικά) • Οικονομικά κίνητρα για την απόσυρση ιδιωτικών αυτοκινήτων, το ποσό εξαρτάται από τη χωρητικότητα μηχανής του οχήματος που αποσύρθηκε + επιπλέον χρηματοδότηση για αντικατάσταση με καινούριο όχημα κατηγορίας Euro 4 + 5 (σταμάτησε το 2009) / νέα έκδοση 2009-2012, επιπλέον: ελαφριά οχήματα < 3.5 τόνων • Εξαίρεση του φόρου ταξινόμησης για ιδιωτικά αυτοκίνητα που αντικαθιστούν ένα παλιό αυτοκίνητο + και το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις της οδηγίας 1998/69/ΕΚ 	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Τέλη κυκλοφορίας συνδεδεμένα με εκπομπές CO₂ • ☐ Φορολογικά κίνητρα για οχήματα εναλλακτικής τεχνολογίας (φυσικό αέριο, υβριδικά) με τη ρύθμιση των τελών κυκλοφορίας βάσει τη χωρητικότητα της μηχανής και τη μόλυνση του περιβάλλοντος • ☐ Οικονομικά κίνητρα για την απόσυρση ιδιωτικών οχημάτων – αντικατάσταση των παλιών δημόσιων και ιδιωτικών ελαφριών φορτηγών από το 2010 • ☒ Πρόβλεψη για ευνοϊκά φορολογικά κίνητρα και επιχορήγηση για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων ξεκίνησε: 2014, ομάδα στόχος: ιδιώτες αυτοκινητιστές, δημόσιοι φορείς • ☒ Επιχορήγηση για την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών σημείων επαναφόρτισης οχημάτων
Πληροφορίες και συμβουλές	<ul style="list-style-type: none"> • Καμπάνιες πληροφόρησης για οικολογική οδήγηση (μέσω ιστότοπου, εντύπων, εκδηλώσεων, εκπαιδευτικά εργαλεία) • Εκπαίδευση οικολογικής οδήγησης για δασκάλους οδήγησης, επαγγελματίες οδηγούς, ιδιώτες οδηγούς οχημάτων, διαχειριστές στόλου οχημάτων • Οικολογική επισήμανση για αυτοκίνητα 	<ul style="list-style-type: none"> • ☐ Εκπαίδευση οικολογικής οδήγησης για δασκάλους οδήγησης, επαγγελματίες οδηγούς, ιδιώτες οδηγούς οχημάτων, διαχειριστές στόλου οχημάτων • ☐ Οικολογική επισήμανση για αυτοκίνητα • ☒ Προώθηση επιβατικών οχημάτων κίνησης ΑΠΕ και LPG (3^ο NEEAP, σελ. 156)
Υποστήριξη Ε&Α	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα.

Βελτιώσεις πολιτικών σύμφωνα με την Έρευνα Ειδικών

Προς παροχή μίας πληρέστερης εικόνας για την πρόοδο ενεργειακής απόδοσης που έχει γίνει, σε αυτό το κεφάλαιο χρησιμοποιούνται πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί μέσω ποσοστιαίων δημοσκοπήσεων και ποιοτικών συνεντεύξεων. Για κάθε χώρα που αξιολογείται στο πρόγραμμα EEW, τρεις ειδικοί ερωτήθηκαν προφορικά, ενώ 43 ειδικοί στην εθνική ενεργειακή απόδοση έλαβαν

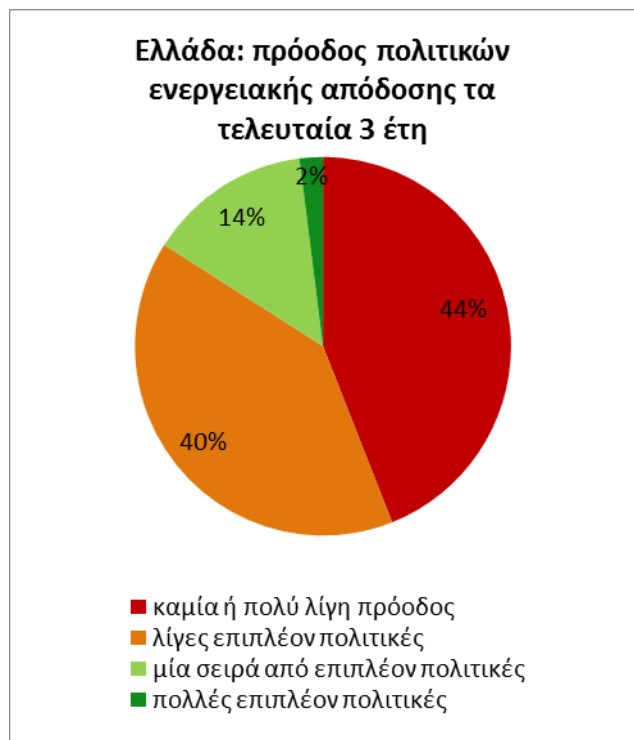
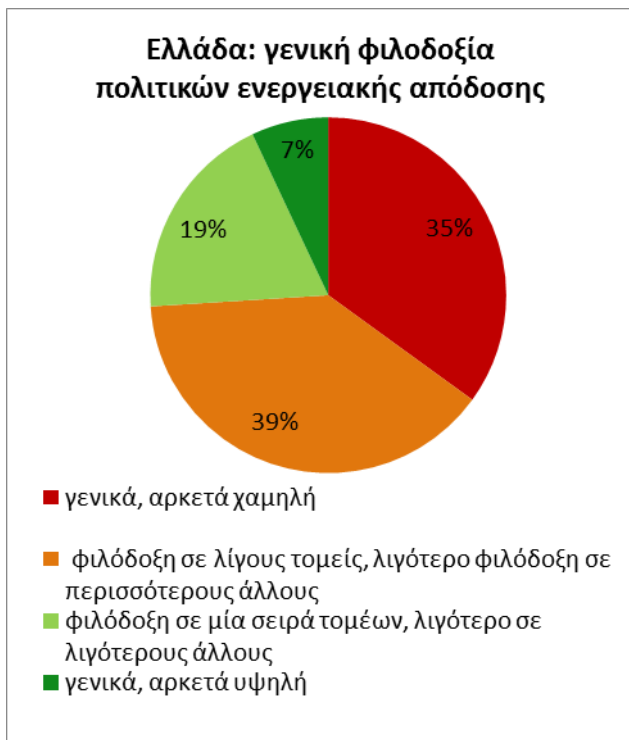
μέρος στην ποσοστιαία δημοσκόπηση για την Ελλάδα. Οι ειδικοί εργάζονται στον επιχειρησιακό τομέα, σε πανεπιστήμια/ οργανισμούς έρευνας, στον δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς ενέργειας. Όλα τα ευρήματα παρακάτω βασίζονται αποκλειστικά στις αξιολογήσεις που έγιναν από αυτούς τους ειδικούς. Το παραπάνω επίσης περιλαμβάνει τους δείκτες προόδου χώρας, οι οποίοι βοηθούν στη σύγκριση της προόδου ανάμεσα σε χώρες και πεδία πολιτικών. Ο δείκτης υπολογίστηκε από πέντε σχετικές ερωτήσεις της ποσοστιαίας δημοσκόπησης (βλέπε παράρτημα για ερωτηματολόγιο), δηλαδή η ερώτηση 1 (φιλοδοξία των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης), η ερώτηση 2 (πρόοδος τα τελευταία 3 έτη), η ερώτηση 4 (ετήσιος στόχος εξοικονόμησης), η ερώτηση 7 (στόχος NZEB) και η ερώτηση (βελτιώσεις σε κύριες περιοχές πολιτικών ενέργειας). Οι απαντήσεις σταθμίστηκαν (η πιο θετική απάντηση με 100, η λιγότερο θετική με 0).

Σύμφωνα με την άποψη των Ελλήνων ειδικών, η Ελλάδα είναι ανάμεσα σε αυτές τις χώρες που έχουν κάνει σχετικά μικρή πρόοδο μετά από το δεύτερο ΕΣΔΕΑ (δείκτης προόδου χώρας: 24 από 28). Ο ρυθμός προόδου έχει επιβραδυνθεί σημαντικά σε σύγκριση με την περίοδο μετά το πρώτο ΕΣΔΕΑ (έρευνα 2012: δείκτης προόδου χώρας: 16 από 27).

Σχεδόν τρία τέταρτα των ειδικών βλέπουν μια σχετικά χαμηλή γενική φιλοδοξία των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης – το 74% των ειδικών πιστεύει ότι η φιλοδοξία είναι σχετικά χαμηλή ή ότι είναι φιλόδοξη σε μόνο μερικούς τομείς. Το 84% των ειδικών πιστεύει ότι καμία ή μόνο μερικές επιπλέον πολιτικές εισήχθησαν τα τελευταία τρία έτη.

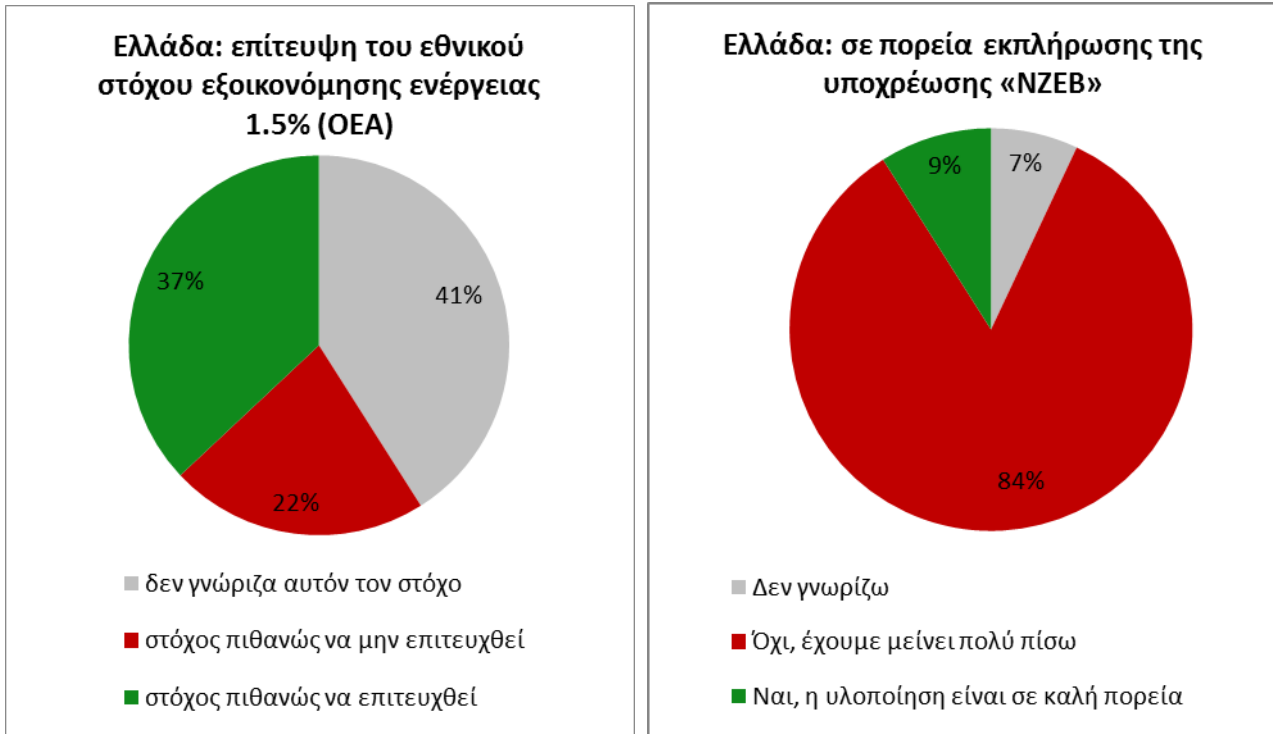
Η οικονομική κρίση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στον οικιακό τομέα. Επίσης, η μείωση της δραστηριότητας στους τομείς των υπηρεσιών και της βιομηχανίας προκάλεσε χαμηλότερες ενεργειακές απαιτήσεις. Η μείωση αυτή στην ενεργειακή κατανάλωση συμβάλει στην επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης, παρά τις σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις, όπως η ενεργειακή πενία.

Οι ειδικοί καλούν για μία νέα πολιτική στρατηγική και ενέργειες για να τονώσουν την ενεργειακή απόδοση. Ελπίζουν επίσης για μια βελτίωση στη χρήση των Ταμείων Διάρθρωσης από την νέα περίοδο προγραμμάτων. Σχετικά με την υλοποίηση της ΟΕΑΚ, οι ειδικοί αναφέρουν την εισαγωγή ενός καταλόγου καταγεγραμμένων ελεγκτών κτιρίων και πιστοποιητών για πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης.

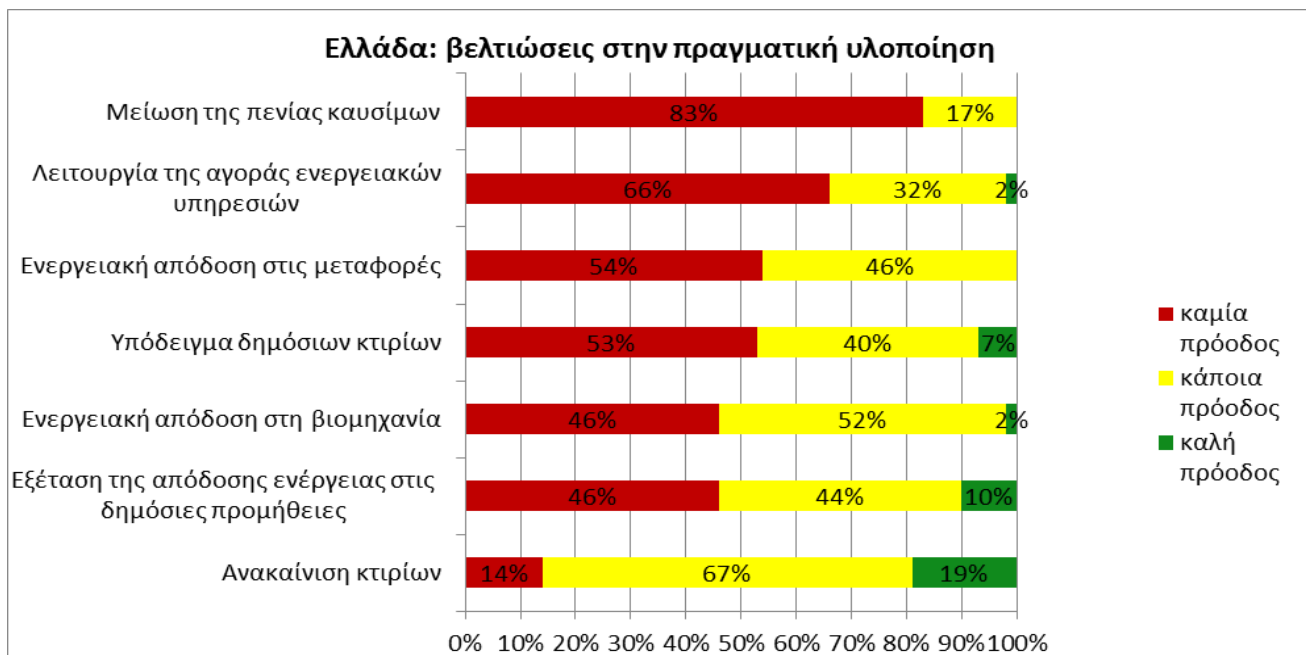
Το 37% όσων ρωτήθηκαν πιστεύουν ότι ο στόχος εξοικονόμησης ΟΕΑ (νέα εξοικονόμηση του 1.5% των ετησίων πωλήσεων ενέργειας στους τελικούς χρήστες) πιθανότατα θα επιτευχθεί, σε σύγκριση με το 22% που πιστεύουν ότι δεν θα επιτευχθεί.

Η μεγαλύτερη πλειοψηφία (84%) βρίσκει την Ελλάδα να μένει πίσω στην εκπλήρωση της υποχρέωσης της σύμφωνα με την ΟΕΑΚ κατά την οποία όλα τα νέα κτίρια θα είναι σχεδόν «κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας» μέχρι το 2020.

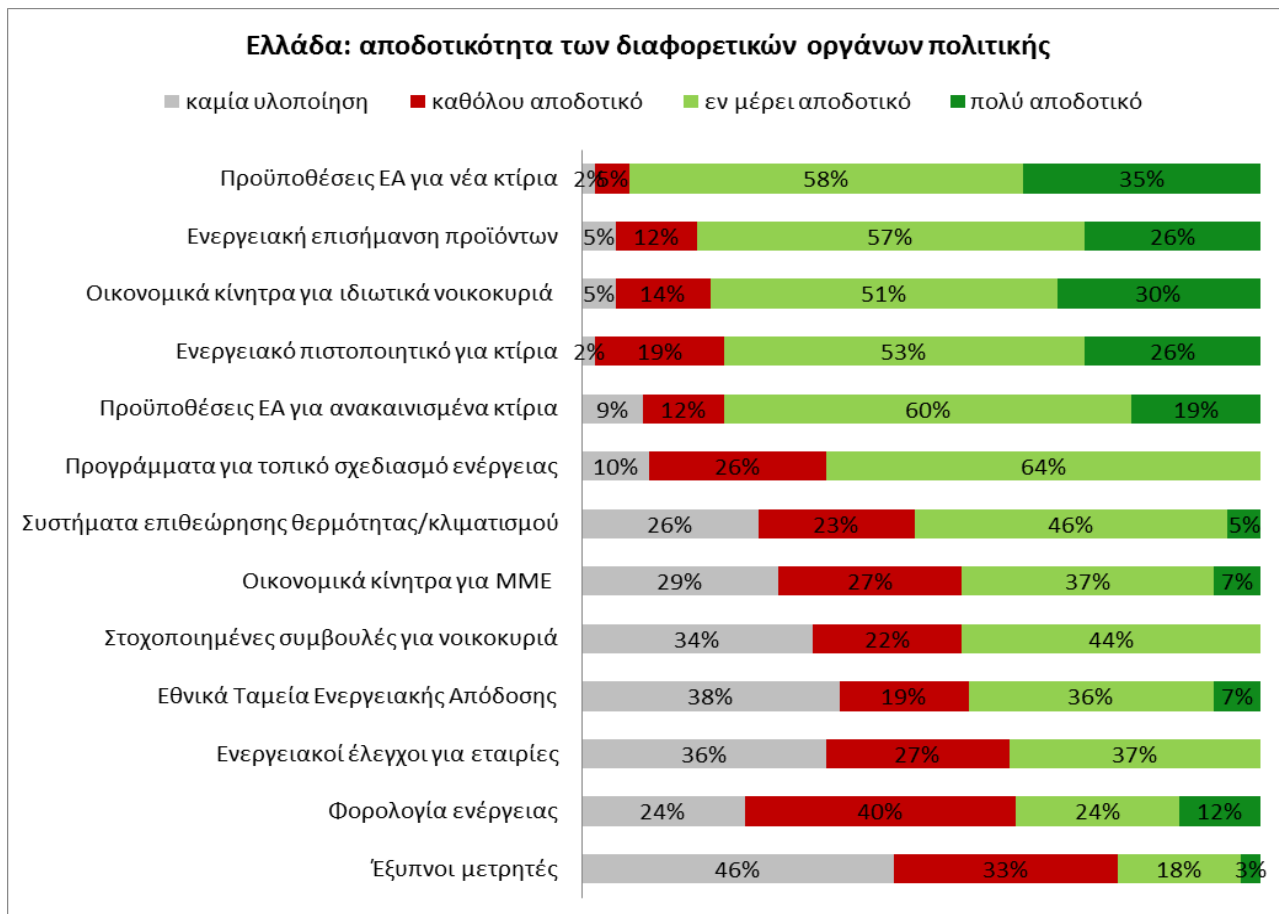

Στον δημόσιο τομέα, η έλλειψη χρηματοδότησης είναι μία βασική πρόκληση. Ένα άλλο εμπόδιο είναι το γεγονός ότι πολλά κυβερνητικά κτίρια δεν είναι ιδιόκτητα αλλά ενοικιάζονται, πράγμα το οποίο καθιστά τις επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης ακόμη πιο δύσκολες.

Ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα για οικοδομική ανακαίνιση υπάρχει για τον οικιακό τομέα. Οι ειδικοί αναφέρουν σημαντικές βελτιώσεις λόγω των επενδύσεων στον τομέα μαζικών μεταφορών που εν μέρει συνεχίζονται. Η οικονομική κρίση έχει επιδράσει στη μείωση της χρήσης των αυτοκινήτων.

Από την πλευρά των ειδικών οργάνων πολιτικής, οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα νέα κτίρια, η ενεργειακή επισήμανση των προϊόντων και των οικονομικών κινήτρων για τα νοικοκυριά θεωρούνται ως τα πιο αποτελεσματικά από τους Έλληνες ειδικούς (βαθμολογήθηκαν από εν μέρει μέχρι πολύ αποτελεσματικά κατά 93%, 83% και 81% αντίστοιχα). Τα όργανα που θεωρήθηκαν ότι είναι λιγότερο αποτελεσματικά είναι η φορολογία ενέργειας και οι έξυπνοι μετρητές, με βαθμολογία «καθόλου αποτελεσματικό» στο 40% και 33% αντίστοιχα.

Βέλτιστες Πρακτικές

Η Ελλάδα έχει υλοποιήσει το πρόγραμμα SEH στον τομέα οικοδομών από το 2010. Επικεντρώνεται στα κτίρια που έχουν κτιστεί πριν την εφαρμογή του πρώτου κανονισμού θερμότητας το 1979 και κατοικούνται από νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Το πρόγραμμα παρέχει ενεργειακούς ελέγχους για επιλέξιμα κτίρια και ένα συνδυασμό δανείου και ενός μπόνους αποπληρωμής για την κάλυψη του κόστους επένδυσης για μέτρα ανακαίνισης ενεργειακής απόδοσης.

Πρωτού ένας ιδιοκτήτης κατοικίας αποφασίσει να συμμετάσχει στο πρόγραμμα, διεξάγεται ένας ενεργειακός έλεγχος. Αυτός οδηγεί σε ένα Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αξιολογεί την ενεργειακή κατανάλωση του κτιρίου. Για να είναι επιλέξιμο, το επιθεωρημένο κτίριο πρέπει να αξιολογηθεί είτε ως ίσο ή χειρότερο από την κατηγορία ενεργειακής απόδοσης Δ. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα φτάνει στις συγκεκριμένες ομάδες-στόχους (δηλαδή στα νοικοκυριά με χαμηλά έως μέτρια εισοδήματα), το κτίριο θα πρέπει να βρίσκεται στην περιοχές με τις μέσες τιμές πώλησης κάτω από € 2100 / m².

Τέσσερις τράπεζες είναι μέρος του προγράμματος και αξιολογούν την προσδιορισμένη πιθανή εξοικονόμηση σε σχέση με τις προσφερόμενες χρηματοοικονομικές συνθήκες. Αυτές βασίζονται – πέρα από την πιθανότητα εξοικονόμησης – επίσης στο εισόδημα των συμμετεχόντων. Στο πρόγραμμα SEH υπάρχουν δύο κατηγορίες. Μεμονωμένα άτομα με εισόδημα μέχρι 40.000 ευρώ ή οικογένειες μέχρι 60.000 ευρώ ανήκουν στην Κατηγορία Α, ενώ μεμονωμένα άτομα με εισόδημα 40.000 ευρώ μέχρι 60.000 ή οικογένειες με εισόδημα 60.000-80.000 ανήκουν στην Κατηγορία Β. Για στέγαση πολλών οικογενειών ισχύουν διαφορετικοί κανόνες όπως ότι τουλάχιστον το 50% των διαμερισμάτων πρέπει να χρησιμοποιείται ως μόνιμη ή πρώτη δευτερεύουσα κατοικία (Odyssee Mure 2014).¹

Οι συμμετέχοντες στην Κατηγορία Α μπορούν να λάβουν ένα δάνειο που καλύπτει το 100% του κόστους επενδύσεων και μία επιχορήγηση 35% του κόστους. Οι συμμετέχοντες στην Κατηγορία Β μπορούν να λάβουν το ίδιο δάνειο σε συνδυασμό με μια επιχορήγηση της τάξεως των 15%. Ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου είναι 4 έτη. Μία επιχορήγηση μέχρι 15.000 ευρώ μπορεί να δοθεί. Με την υποστήριξη των οικονομικών μέτρων, οι ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης που αναλαμβάνονται, με στόχο να βελτιωθεί η τάξη της ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον κατά μία κατηγορία. Όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας οικοδομών, τουλάχιστον 30% εξοικονόμηση ενέργειας έχει πραγματοποιηθεί.

Ο σκοπός του προγράμματος είναι η ανακαίνιση 100.000 κτιρίων. Η διάρκεια του προγράμματος είναι άγνωστη, ωστόσο μέχρι το 2014, κατατέθηκαν 70.000 αιτήσεις για το πρόγραμμα. Προηγούμενα χρηματοδοτούμενα μέτρα πέτυχαν μέση εξοικονόμηση ενέργειας της τάξεως του 40%, με βάση το κτίριο αναφοράς με την ίδια κάτοψη (Spyridaki et al. 2014)². Μέχρι το 2020, επιπλέον χρηματοδότηση των 700 εκατομμυρίων ευρώ θα παρέχεται (Καθημερινή 2015)³.

¹ Odyssee Mure (2014): GR16-“Energy Savings in households” Programme. http://www.measures-odyssee-mure.eu/public/mure_pdf/household/GRE16.PDF

² Spyridaki, N.-A., A. Ioannou, A. Flamos (2014): Expanding the policy theory behind the climate and energy package in Greece. Beitrag für International Energy Policy & Programme Evaluation Conference, Berlin. University of Piraeus, Piraeus.

³ Καθημερινή (2015): <http://www.kathimerini.gr/761913/article/epikairothta/politikh/synexizetai-kai-me-to-neo-espato-programma-e3oikonomw-kat-oikon>

Αποποίηση ευθύνης

Την αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης φέρουν οι συγγραφείς. Δεν αντανακλάει απαραίτητως την άποψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε ο Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (EASME) ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτή. Η ανάλυση που έγινε εδώ βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρήχθησαν στα ΕΣΔΕΑ. Κατά συνέπεια, μία χαμηλή βαθμολογία για οποιαδήποτε από τα κριτήρια που αναλύθηκαν θα μπορούσαν να είναι επίσης αποτέλεσμα της έλλειψης λεπτομερών πληροφοριών σε ένα ΕΣΔΕΑ. Επιπλέον για κάποιες χώρες, ζητήθηκε η γνώμη των εθνικών ειδικών για την αναθεώρηση των αναφορών. Ωστόσο, ένας ειδικός δεν ήταν διαθέσιμος για κάθε χώρα και μία πλήρης ανάλυση των πολιτικών και των μέτρων ήταν μόνο δυνατή για περιορισμένο αριθμό αναφορών. Ο σκοπός αυτής της αξιολόγησης δεν είναι μία απόλυτη επισκόπηση πολιτικής ανάμεσα στα Κράτη Μέλη αλλά επικεντρώνεται στις μεμονωμένες συνθήκες κάθε Κράτους-Μέλους.

Το Έργο

Το έργο Energy Efficiency Watch Project στοχεύει στη διευκόλυνση της εφαρμογής της Οδηγίας Ενεργειακής Απόδοσης αλλά επίσης και των σχετικών πολιτικών, όπως την Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων (ΟΕΑΚ) και την Οδηγία για Ενεργειακό Σχεδιασμό (ΟΕΣ) σε εθνικό αλλά και περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η έκθεση αυτή χώρας παρουσιάζει την πρόοδο που έχει γίνει στην υλοποίηση των εθνικών πολιτικών ενεργειακής απόδοσης που προσδιορίστηκαν μέσω ενός ελέγχου ΕΣΔΕΑ και μίας εκτεταμένου εύρους ειδικών έρευνας της Ε.Ε.

www.energy-efficiency-watch.org

Οι Συγγραφείς

Stefan Thomas, Felix Suerkemper, Thomas Adisorn, Dorothea Hauptstock, Carolin Schäfer-Sparenberg, Lena Tholen, Florin Vondung (Wuppertal Institute)
Daniel Becker, Lucie Tesniere, Charles Bourgault, Sonja Förster (Ecofys)
Christiane Egger (OÖ Energiesparverband)
με τη συμμετοχή των
Reinhold Priewasser (University of Linz), Nils Borg (eceee), Dominique Bourges (Fedarene), Peter Schilken (Energy Cities)

Κατάλογος Συντομογραφιών

ΚΑΠΕ – Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, **ΕΑ** – Ενεργειακή Απόδοση, **EED** – Οδηγία Ενεργειακής Απόδοσης, **ΠΕΑ** – Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης, **ΟΕΑΚ** – Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων, **ΕΕΥ** – Εταιρία Ενεργειακών Υπηρεσιών, **ΕΕ** – Ευρωπαϊκή Ένωση, **EEW** – Energy Efficiency Watch, **ΕΠΕΑ** – Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης, **MURE** – Mesures d'Utilisation Rationnelle de l'Énergie, **ΕΣΔΕΑ** – Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης, **nZEB** – Κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, **E&A** – Έρευνα και Ανάπτυξη